

CSORBA
GYŐZŐ

A SZAVAK
BOLYHAI

CSORBA GYŐZŐ

A SZAVAK BOLYHAI

Egyetlen igaz Társammar,
életem legnagyobb Ajándéka mar
minden répet és jót köszönök, ezt
a könyvet is.

Bárson még nagyon sokáig
együtt maradhatnánk!
Fogyadd szeretettel ezt a I. m.
példányt, drága Anicim!

Pécs, 88. ápr. 13.

hőző

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ

BUDAPEST

CSORBA GYŐZŐ

A SZAVAK BOLYHAI

Édes Célizemmer, Lacimaz
s nagyon kedves három imolammar:
Bajlonat, Violonam és Abicammar
sötét uóral, öleléssel ajánlom.

Vöröspap, araz

Csorba Győző

Pécs, 88.

IV.

13.

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST

NAGYLÁNYAIM

Látom – bárcsak ne látnám! gyöngülésetek
Még emlékszem a magaméra
és tudom: nem segíthetek
nekem se bírtak

Szemetekben suta gyanakvás félelem
növekszik terjed mint a hályog
„Az Istennél a kegyelem”
– mondom szokásból

Pedig csalok: aki csak ember lenni kezd
arra egyformán sújt a törvény
nincs kivételre-érdemes
nincs is kivétel

És eljön az idő hogy majd megtépetik
ruhátok és a fejetekre
hamu is éppúgy szóratik
s koptok fakultok

Mint megtörtént s történik még mindig velem
és történik mindenki mással –
Ó nagylányaim – istenem! –
minek követtek?

MEGTÖRTÉNT

Hát megtörtént... meg: elbillent a mérleg:
kilencből hárman... ennyien maradtunk,
és apa, anya sincs... Sírtunk, sirattunk,
de már csak hármunkat rongál az élet.

A döbbenet kevesbül mostanában,
inkább szokásból, kárörvendve csöppet,
hogyan nem mi – még nem ránk szórják a földet...
Két nő, egy férfi a csapott családban.

Töpreng az ember: ki járt jól? ki vesztett?
Aki még vállán hordja a keresztet,
vagy akinek már sírdombjára tűzték?

Töpreng, később legyint: öt, tíz vagy ötven...
Olyan mindegy. – Aztán már sose töpreng:
él, és ez ellen nincs számára mentség!

GAZDAG VAGYOK

Ó milyen súlyos feladat
visszanapoznom magamat
sőt visszaéveznem évtizedeznem
sőt több-több évtizedeznem

Ez persze kint csak képzeletben
de bent szoros keretben
valóban is kiderülhet
hogyan sikerülhet

Esetleg egy tömény
nyárdélután ürügyén
a Duna-parti füzesbe
kamasz-szerelembe esve

amikor a fák között
sereg lány öltözött
öltözött vetkezett
szememmel tudatlan szövetkezett

Fülemben zúg-sziszeg
a töltésmenti liget
számban fűzfalevél fanyar
íze kapar

Fuldoklom reszketek
vágyban majd elveszek
Enyém az a délután
most is jó hatvan év után –

Hát így! – S még százezer
perc van idézni s hely
és mind az enyém az enyém:
ilyen gazdag vagyok én

A LEGSZEBB HANG IS

Mit tettem több, mint ötven éve?
Írtam ezt-azt... de csak kedvem szerint.
Nem hallgattam csábra, ijesztgetésre:
voltam tehát többször se bent, se kint.

Eztán még inkább ezt csinálom.
Most fontosabb a vers, mint bármikor.
Most fontosabb, mint életem, halálom,
s nem-írni többé – többé nem birok.

Pedig tudom már, hogy hiába:
a legszebb hang is nyávogás, hörejt,
szorul siralmas perifériába
szemben az élet törvényeivel.

A KÖLTÉSZETRŐL

Végül is minden vers minden szép szó amit
költők (nemcsak a hivatásosak mert több a költő)
tehát költők kimondtak az emberiség kezdete óta
pontosabban azóta hogy ezek a versek szép szavak
valamiképpen (kopva olykor) megmaradtak
végül is helytelenül ragadnak korhoz néphez
ehhez vagy ahhoz a névhez s hoznak külön-külön
dicsőséget ennek vagy annak s kényszerítik az utókort
emlékezetre tiszteletre adatokra évfordulókra
ahelyett hogy a készletet gyönyörűen összekevernénk
s csoportosítva valahogy (semmiképp kor nép név szerint)
kinyomtatnánk mindegyiket egy roppant antológiában
sok-sok kötetben s úgy hogy e kötetekhez aki akar
hozzáférhessen forgathassa őket kereshesse ki
a nagyon neki szólókat és a költőt
egyetlen (ezerarcú de bizonytalan) személynek
gondolva olvashassa a szép és tápláló szavakat
s köztük és közte ezután többé semmi se álljon

TARTALOM

Ne lehessen, hogy többé ne lehessen

Búcsú-évad	7
Előbb	9
Sántít a szívem	10
A kék madár	11
Haláleset	13
Lassan felé is	15
1945. május 9.	16
Dialógus. <i>Az ötvenéves Vigiliának</i>	17
Domesztikált fájdalom	18
Tapasztalat	19
Növényzet	20
Dona nobis pacem!	21
Alvás, álom	23
Egyben	24
Idill	25
Hosszabb	27
Helyénvaló	29
Két vázlat	30
Kórház után	31
Klinikai töredékek. (1. <i>Idill</i> , 2. <i>Véletlen</i> , 3. <i>Csak jönnének újra</i>)	32
Nem folytatás	34

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ
Felelős kiadó Jovánovics Miklós

Zrínyi Nyomda (87.1175/10), Budapest, 1988
Felelős vezető Vágó Sándorné vezérigazgató
Felelős szerkesztő Parancs János · Műszaki vezető Sebestyén Lajos · A kötetet Bezúr Györgyi tervezte · Kiadványszám 8565 · Megjelent 12,8 (A5) ív terjedelemben, Baskerville betűtípusból szedve · MA 5477
ISBN 963 14 1327 6

Nem akarom	35
Korábban	37
Mint aki sétál	38
Szürkülni kezd	39
Mi fontos és mi nem	41
Meghal az idő	43
Aki	44
Álság	45
Belülről	47
Vetkeztén bőrig meztelenre	48
Tér és idő kimérve	49
Verkli-körökben	50
Gyümölcsfák	52

De hogyha mindez csak mese?

Eljön mindenképp	55
Kétely	57
Apám-öcsém	58
A feltámadásig	60
Nincs többé	61
Nagylányaim	62

Megtörtént	64
Külön marad. <i>Nepoti carissimo</i>	65
A kicsi test. <i>Orsikának</i>	68

Néhány széket behozni

A kézműves halála. <i>Martyn Ferenc</i> <i>élő szellemének</i>	73
Szabó Ede. †1985. február 17.	76
Egy verseskönyvvel kezemben. <i>Kálnoky László</i> <i>halálára</i>	79
Mikor először értesültem arról hogy Szederkényi Ervin gyógyíthatatlan	82
Drága barátom	84
Golgelóghi. <i>Határ Győzőnek</i>	86
Az idegenvezetőt köszönti egy másik idegenvezető. <i>Az ötvenéves Bertók Lászlónak</i>	87
Tapasztalatcsere	91

A férfi-lét koreográfiája

Gazdag vagyok	95
De most	97

Valami érték elveszett	98
Élt bennem él is	99
Visszhang növeszti	101
Inkább a kiábrándulás	102
Szigor	104
Keserű	106
Szokvány eset	107
Teendő minden múltba	109
Félek	111
Ront egyirányú szenvedéssel	113
Regénybe szőtt	114
Magunkon kívülre	116
Lélegzet-eszperantó	117
Mesebeli	119
Kár	120
Majd	121
Jókívánság	123
Ha mások is	124
Fáj	125
Ez a kevés idő	126
Áldott kaland	128
A világ közérzetéért	129
A tükör hazudik	131

A távozó hát	132
Anti-Orpheusz	133
A magam mentségére	137
A következő napok	138
A fontos dolgok	141

Valakit valamikor valahogyan

A legszebb hang is	145
Szó	146
Csak egy-egy szó	148
Mégis megszólalok	149
Rikító képsorok	150
Bizonytalan	151
A régi szenvedély	152
Tolmács	154
Odajutottam	155
Szépség	156
A szavak bolyhai	157
Marad-e még valami?	158
Valakit valamikor valahogyan	159
Sok költő... ..	161

Másfajta nóta	163
Ha más dallamra	164
Egy új versesfüzetre	165
Az én szavaim	166
A költészetről	168